

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan
neuvottelukunta

päivitetty 22.5.2020

VUOSISUUNNITELMA TOIMIKAUDELLE 2017–2021

Selitteetⁱ

KOKO TOIMIKAUDEN JATKUVAT TOIMENPITEET

1. Toimitaan kumppanina relevanteissa avointa hallintoa sekä osallistumista ja vaikuttamista edistävissä hankkeissa / ohjelmissa (mm. demokratiapoliittinen toimintaohjelma ja OGP-hanke Sipilän hallituskaudella sekä kansallinen demokratiaohjelma Marinin hallituskaudella).
2. Käydään vuoropuhelua keskeisten ministerien kanssa kansalaisyhteiskunnan kannalta tärkeissä hankkeissa ja uudistuksissa.
3. Viedään ministeriöiden toimintaan sekä myös tulevaisuuskatsaustyöskentelyyn näkemystä ja osaamista kansalaisyhteiskunnan roolista, sidosryhmäyhteistyön sekä kansalaisyhteiskuntavaikutusten arvioinnin tärkeydestä.
4. Seurataan rahapelitoimintaa koskevan uudistuksen vaikutuksia kansalaistoiminnalle ja osallistutaan aktiivisesti sen kehittämiseen (myös ns. fuusion II-vaihe, kun asetetaan).
5. Toimitaan asiantuntijakumppanina CORE-hankkeessa (Itä-Suomen yliopisto) hankkeelle ja seurataan hankkeen etenemistä.

Suunnitelmaa täydennetään toimikauden ajan.

päivitetty 22.5.2020

VUOSI	KESKEISET TOIMENPITEET				
2017	Q1	Q2	Q3	Q4	Muuta
	Valtioneuvosto asetti KANEn kolmannelle kaudelleen 9.2.2017.	Työjaosto nimetään. Käydään toimintasuunnitteluprosessi (kokoukset 1-2/2017).	KANEn toimintasuunnitelma hyväksytään (kokous 3/2017).	KANEn vuosisuunnitelma vahvistetaan (kokous 4/17). Toimintasuunnitelma julkistetaan (esim. Demokratiapäivän seminaari 17.10).	
				KANE kokoaa näkemyksiä sote- ja maakuntauudistukseen ja valmistautuu edistämään niitä ("Sote-töpinäryhmä"). KANE osallistuu rahankeräyslain uudistamiseen. KANElla on SM-työryhmässä nimetty asiantuntija (Eero Rämö). Työryhmän toimikausi päättyy 31.12.2017. KANE lausuu tarvittaessa tulevasta hallituksen esityksestä. KANE tekee ja/tai tukee esityksiä sääntelyn ja käytäntöjen sujuvoittamiseksi Tehdään yhteistyötä OM:n säädösten sujuvoittamisen alatyöryhmän. Työryhmällä on kaksi kokousta ja se laatii loppuraportin vuoden 2017 loppuun mennessä. KANE seuraa avustusjärjestelmien digitalisointihanketta (OKM), keskustelee ja lausuu tarvittaessa. Esiselvitys valmistuu syksyllä 2017.	Sote-valinnanvapauslakiluonnoksen lausuntokierros päättyy 15.12.2017 Rahankeräyslakiluonnoksen lausuntoaika päättyy 14.3.2018.

Painopisteet: kansalaisyhteiskunnan osallistuminen ja toimintaedellytykset					
2018	Q1	Q2	Q3	Q4	Muuta
	Jatketaan sote- ja maakuntavaikuttamista (tapaamiset VM:n tiekarttaryhmän, STM:n projektiryhmän ja johdon kanssa, aineistot sekä mahdollinen selvitys) sekä aloitetaan maakuntavaalivaikuttamisen suunnittelu. (Toimenpiteet aikataulutetaan vuodelle tarkemmin.) Aloitetaan pyöreän pöydän keskustelujen sarja, jonka läpileikkaavana teemana on järjestöautonomia (mm. maakunta- ja soteuudistus, avustukset). Tarvittaessa KANE valmistelee kokouksen ministeriöiden avustuskäytänteiden kehittämisen tarpeista (mm. hyvät soveltamiskäytännöt, tulkintaperiaatteet ja tiedottaminen). Varmistetaan kytkeytyminen muihin meneillään oleviin avustusjärjestelmän kehittämistä koskeviin prosesseihin. Osallistutaan VM:n säätiöiden ja yleishyödyllisten yhdistysten verotusta tarkastelevan työryhmän työhön (kun hanke asetetaan). KANE käsittelee verotusta mm. Similän keskusteluasiakirjan (2016 pohjalta) ja määrittelee, mihin verovaikuttamisen tulisi fokuksia.	Uusi työjaosto nimetään. KANE osallistuu EN-ministerineuvoston puheenjohtajuuskauden valmisteluun ja toimeenpanoon (toimeenpano kevät 2019), erityisesti avoimuuden ja osallisuuden edistämisen osalta, mm. tarjoamalla verkostojaan ja asiantuntijoitaan tilaisuuksiin sekä osallistumalla mahdolliseen materiaalin sisältövalmisteluun. KANE perustaa työryhmän hallitusohjelmatavoitteiden valmistelua varten. KANE hyväksyy eduskuntavaali- ja hallitusohjelmatavoitteensa.	KANE jalkauttaa eduskuntavaali- ja hallitusohjelmatavoitteitaan erikseen määritellysti. Nostetaan esille KANEn maakuntavaalitavoitteita (oppaan julkaisu 12.9. Kuntamarkkinoiden yhteydessä). Osallistutaan maakuntien osallisuusverkoston toimintaan (VM). KANE osallistuu Ranskan aloitteeseen kansalaiskeskustelujen järjestämisestä EU:n kehittämiseen liittyen (KANEn kokous 3/2018; raportointi VNEUSille lokakuun loppuun mennessä). Viestitään GDPR:n vaikutuksista neuvottelukuntaan. Tehostetaan viestintää.	Tapaaminen ja brief oikeusministeriön kp:n kanssa 12.12. Miniministeriökierros tarvittaessa (tai kutsuminen KANEn kokouksiin). Käsitellään STEA:n avustusstrategian uudistamista (Hannulan kuuleminen neuvottelukunnassa marraskuussa). Avoimuus ja julkisuus: lobbarekisteri (KANEn kokous 4/2018).	KANEn pyöreän pöydän keskustelutilaisuus järjestöautonomiasta 5.3.2018 EN ministerineuvoston pj-kausi alkaa 21.11.2018 ja päättyy toukokuussa 2019 KANEn ideoima VN-Teas-hanke-esitys järjestöautonomiasta syksyllä kp kokoukseen ja hallituksen strategiaistuntoon. VN päätös 20.9. Alustava toteutus 3/2019-9/2020. Järjestöjen avoimet ovet -päivä 1.10.2018 Arpajaislain sekä avustusjärjestelmien uudistuksen seuranta. Seurataan maakunta- ja sote-lakien etenemistä.

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan
neuvottelukunta

päivitetty 22.5.2020

2019	Q1	Q2	Q3	Q4	Muuta
	Jatketaan KANEn hallitusohjelmataavoitteiden jalkauttamista eduskuntavaalien alla (mm. Taloustutkimuksen päättäjätutkimus). Järjestetään yhdessä keskusjärjestöjen kanssa tilaisuus hallitusohjelmavaikuttamisesta. Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan vaaliviestinnän kehittämiseen. Esitetään tietosuojan ja hallinnon avoimuuden syvempää pohdintaa (OGP, Lobbarirekisteri). Seurataan maakunta/sote-lakien valmistelun etenemistä ja toimeenpanoa kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytykset huomioiden. Osallistutaan valtionavustusten kehittämis- ja digitalisointihankkeeseen (VM) ja yhdistyslain kehittämishankkeeseen (OM) (seurantaryhmät).	Työjaosto nimetään. Tehdään jäsenille kysely KANEn vuosien 2017-2018 toiminnan vaikuttavuudesta ja loppukauden toiminnan suuntaamisesta. Pidetään esillä kansalaisyhteiskunnanäkökulmaa europarlamenttivaaleihin liittyen. Selvitetään EU-valmistelujaostojen kokoonpanoja ja kansalaisjärjestöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.	Tehdään arvio hallitusohjelman kansalaisyhteiskuntaan liittyvistä asioista ja KANEn/kansalaisyhteiskunnan mahdollisuuksista osallistua valmisteluun. Lähetetään eduskuntaryhmille viestiä ja tarjotaan KANEn asiantuntemusta (liitteenä toimintasuunnitelma ja hallitusohjelman toimeenpanonäkökulmia) Osallistutaan kumppanuuspäivään 2019 (10.10) (yhteistyö Kuntaliitto ja MANE). Osallistutaan STN-hankeseminaariin (4.10.2019) Jatketaan hallitusohjelmavaikuttamiskoulutuksia järjestöjen kanssa: Miltä hallitusohjelma näyttää kansalaisjärjestöjen & kansalaisyhteiskunnan vinkkelistä? Miten linjausten valmistelu etenee? 29.8.2019; Näin lobbaat - onnistuneen politiikkaan vaikuttamisen ABC 24.9.2019; Rahoitus,	Aloitetaan ministeriökierroksen uusien ministerien kanssa. Jatketaan kansalaisyhteiskunnan EU-valmistelun osallistumisen vahvistamiseen liittyvää pohdintaa (lähetetään EU-jaostoille kyselyn tulokset). KANen keskustelutilaisuus: Sujuva hallinto – elävä kansalaistoiminta 27.11.2019	4/2019 eduskuntavaalit. 05/2019 europarlamenttivaalit, maakuntavaalit? EN ministerineuvoston pj-kausi 11/2018-5/2019. 7-12/2019 Suomen EU-pj-kausi. Huom. hyödynnetään synergia/jatkumo EN-pj kauteen. Jatketaan kansalaisyhteiskuntaulottuvuuden esille tuomista/vahvistamista Suomen EN ja EU-puheenjohtajuuskausien suunnittelussa ja toteutuksessa sekä EU-asioiden valmistelussa. Ministeriökierros 2019-2020: OKM, OM, SM, STM, VM

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan
neuvottelukunta

päivitetty 22.5.2020

			toimintaedellytykset ja järjestöjen autonomia – missä mennään? 29.11.2019			
--	--	--	---	--	--	--

päivitetty 22.5.2020

2020	Q1	Q2	Q3	Q4	Muuta
	Seurataan hallitusohjelman demokratia- ja kansalaisyhteiskuntahankkeiden etenemistä ja osallistutaan niiden toimeenpanoon. Käsitellään teemana hallitusohjelman lupausta uudeltaisesta vuorovaikutuksesta.	Työjaosto nimetään. <u>Järjestetään Elämä poikkeusajan Suomessa -keskustelu ja kansalaisyhteiskunta-aiheesta (12.5.2020).</u> <u>Julkistetaan kyselyn tulokset järjestöjen roolista ja osallisuudesta julkisen hallinnon valmistelu- ja päätöksentekoprosesseissa (25.5.2020) ja viestitään siitä aktiivisesti.</u> <u>Käydään relevanttien tahojen kanssa keskustelua globaaleja ja kansallisia kansalaisyhteiskunnan toiminnassa havaittuja trendejä, haasteita ja ratkaisuja (jatkoprosessin määrittely?).</u> <u>Keskustellaan VNK:n kanssa kansalaisyhteiskunnan EU-valmisteluun osallistumisen ja vaikuttamisen parantamisesta (laaditaan suosituksia/hyvät käytännöt)?</u> <u>Lähestytään (kirjeitse) suomalaisia meppejä kansalaisyhteiskunnan eurooppalaisista ja kansainvälisistä haasteista sekä ratkaisusta sekä kansalaisyhteiskunnan vaikuttamismahdollisuuksista EU-päätöksentekoon.</u>	<u>Lisätään virkahenkilöiden ymmärrystä kansalaisyhteiskunnan roolista (mm. osallistutaan kansalaisjärjestöakatemia valmistelutyöhön).</u> <u>Jatketaan keskustelua/vaikuttamista kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksistä ja osallisuudesta poikkeusaikana/sen jälkeen.</u> <u>Otetaan kuntavaalivalmistautumisen teemaksi hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen.</u> Aloitetaan loppuraportin ja suositusten laatiminen.	Järjestetään yhteinen tilaisuus Säätiöt ja Rahastot ry:n kanssa (kansalaisyhteiskunnan rooli yhteiskunnassa), yhteinen policy brief/suosituksia? Hallituksen iltakoulu (kansalaisyhteiskunnan rooli ja toimintaedellytykset) + kp/valtiosuhteita tapaaminen?	VN-TEAS-hankkeen työpaja kansalaisyhteiskunnan autonomiasta 23.1.2020 ja 5.2.2020 Rahankeräyslaki voimaan 1.3.2020 KANen kokous 1/2020 26.3.2020 KANen kokous 2/2020 8.6.2020 > Avoimuus <u>KANen kokous 3/2020 3.9.2020</u> <u>KANen kokous 4/2020 25.11.2020</u> YhdL-lain uudistushanke päättyy 8/2020 Vadigi-järjestöjaoston seminaari <u>9/2020 10.9.2020</u> Järjestöjen avoimien ovien päivä 1.10.2020+ Kansalaisjärjestö-akatemia

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta

päivitetty 22.5.2020

		Selvitetään EU-komission uuden työohjelman (Action Plan) demokratia- ja kansalaisyhteiskuntaolettuvuutta			Demokratiapäivä 20.10.2020 VNTEAS-hanke kansalaisyhteiskunnan autonomiasta valmistuu 22.10.2020 VADIGI-järjestöjaoston raportti marras/joulukuu 2020 Avoimuusrekisterihanke päättyy 12/20
--	--	--	--	--	---

Kommentoimut [WM(1): Työjaoston kokous 28.4.: esitettiin priorisoitavaksi vuosisuunnitelmassa kansallisia toimenpiteitä kuluvalle toimikaudella nykyisen yhteiskuntatilanteen radikaalin muutoksen vuoksi. Tämä tarkoittaa EU-vaikuttamisen ja globaaliulottuvuuden jättämistä pois. Sen sijaan nostetaan KANen keskusteluun sote-uudistus (työjaosto 16.6) ja kuntavaalit (työjaosto 20.8./nk 3.9), joihin pohditaan yhteisiä hyvinvoinnin edistämistavoitteita.

2021	Q1	Q2	Q3	Q4	Muuta
	Päätösseminaari ja suositusten julkistaminen. Toimikausi päättyy 8.2.2021.				Kuntavaalit huhtikuussa 2021 VADIGI-järjestöjaoston työ päättyy 5/2021

KANen tehtävät ja tavoitteet 2017-2021:

- Kansalaistoiminta pysyy elinvoimaisena ja yleishyödyllisten yhdistysten sekä vapaan kansalaistoiminnan edellytykset turvataan. Poliittiset strategiat, linjaukset sekä päätökset vahvistavat kansalaisyhteiskunnan autonomiaa ja mahdollistavat tasa-arvoisessa kumppanuudessa toimimisen.

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan
neuvottelukunta

päivitetty 22.5.2020

-
- (Asetus: tehtävät 1 3, 4, 5; strateginen tavoite 1 ja 2)
- Globaalit muutokset ja niiden vaikutukset kansalaisyhteiskuntaan tunnistetaan
(Asetus kohta 7, strateginen tavoite 2)